

groen wonen

Wat kun je allemaal doen met het oog op milieuvriendelijk wonen? Hier vind je tips en advies.

subsidies

besparen

duurzaam

praktijk

TIP Steeds minder daken zijn geschikt voor mussen en gierzwaluwen. Met een speciale dakpan bied je ze toch een nestplaats (Waveka). Info: 078-612 41 11 of www.waveka.nl.

Wietske van Soest, informatie-redacteur:
"In regenwater zit minder kalk dan in leidingwater. Ideaal om je ramen mee schoon te maken en het kost je niets!"

Groene hypotheek

Een groene hypotheek is een financiële regeling van de overheid om duurzaam bouwen te stimuleren. Wanneer je voldoet aan een aantal basiseisen op het gebied van duurzaam bouwen, kom je in aanmerking voor een hypotheek van maximaal € 34.034,- voor een periode van 10 jaar, met een rente die ongeveer 1% onder de marktrente ligt. De regeling geldt zowel voor nieuwbouw als woningrenovatie. Let wel: de totale bouwkosten (inclusief grond) mogen niet hoger zijn dan € 272.268,-. Info: Novem 030-239 34 93 of www.novem.nl.

Minitest: hoe milieubewust woon jij?

1. Heb je last van tocht en optrekkende kou?
Ja=1 Nee=0
2. Heb je vochtplekken in huis?
Ja=1 Nee=0
3. Heb je een hoge energierekening?
Ja=1 Nee=0
4. Heb je groene stroom?
Ja=0 Nee=1
5. Heb je druppelende kranen?
Ja=1 Nee=0
6. Heb je veel huishoudafval?
Ja=1 Nee=0
7. Heb je ooit energiepremies ontvangen?
Ja=0 Nee=1

0 punten: Goed bezig! Je hebt je er al flink in verdiept.
1-2 punten: Het kan altijd beter. Lees verder!
3-7 punten: Tijd om deze pagina's uit je hoofd te leren.

Dakbegroeiing

Wel eens gedacht aan een groen dak? Zo'n natuurlijke begroeiing staat mooier dan dat saaie grijs en is ook beter voor het milieu. Het isoleert, filtert stof, beschermt de dakbedekking en vermindert de hoeveelheid afstromend regenwater. Bijna elk dak is te 'begroenen'. De Punt is gespecialiseerd in dakbegroeiing: 0800-33 78 68 28 www.depunt.nl.

Dit ben je kwijt

Per jaar betaal je gemiddeld aan energiekosten:

Pc	€ 25,-	Stereo	€ 9,-
Droger	€ 102,-	Stofzuiger	€ 4,-
Diepvrieskist	€ 50,-	Waterbed	€ 125,-
Tweedeurs koel-vrieskast	€ 79,-	Vaatwasser	€ 52,-
Koffiezetapparaat	€ 18,-	Videorecorder	€ 18,-

Besparen

1. Verbouwen

• **Benut de warmte van de zon** Deel je huis zo in dat ruimtes die warm mogen zijn, zoals de woonkamer, op het zuiden komen te liggen. 'Koele' ruimtes, zoals keuken, slaapkamers en garage, mogen op het noorden. De koele ruimtes werken als buffer voor de warme ruimtes.

• **Gebruik geen hardhout uit oerbossen** Vaak voldoet Europees naald- of hardhout net zo goed. Milieuvriendelijk hout heeft het FSC-keurmerk. Dit garandeert dat het uit duurzaam beheerde bossen komt.

• **Let op de materialen die je gebruikt** Zo is houtskeletbouw beter dan betonskeletbouw en zijn pe (polyethyleen) en pp (polypropyleen) milieuvriendelijke alternatieven voor leidingen en afvoeren van pvc. Probeer gesloopte materialen te hergebruiken en scheid sloopafval.

• **Kies een vriendelijke verf** Veel verfsorten bevatten oplosmiddelen die schadelijk zijn voor het milieu. Binnen kun je het beste verf kiezen op basis van water, kalk of gips. Slecht voor het milieu is alkydverf. Deze heeft een terpentinebasis.

TIP Nieuw is de energiesparende verf 'Bioni Shield'. Deze (watergedragen) verf bevat miljoenen microscopisch kleine holle glaskogeltjes die warmte opslaan en geleidelijk weer aan de ruimte afstaan. Hiermee bespaar je ruim 20% op de verwarmingskosten. De verf is er in 24 kleuren, maar op kleur laten mengen is ook mogelijk. Voor binnen is er 'Bioni Shield Inside', voor buiten 'Bioni Shield Outside', € 18,-/l. Info: Coda Producten 0575-43 24 84 of www.bionishield.nl.

• **Bespaar op water** Plaats begrenzers op de kranen en een spaarkop op de douche. Kies voor een waterzuinig toilet en zo kort mogelijke waterleidingen, zodat het niet te lang duurt voordat het

Tips van de kenner

Paula Groeneveld, medewerker kennisontwikkeling Milieu Centraal

"Energiezuinige maatregelen verdienen je altijd terug, ook zonder subsidie"

Hoe zit dat?

"Half oktober is de energiepremieregeling gestopt. Je krijgt geen subsidie meer als je bijvoorbeeld HR++ glas aanbrengt, je huis isoleert of zonnepanelen op je dak plaatst. Dat is natuurlijk jammer, maar het is zeker niet zo dat energiebesparende maatregelen niet meer zouden lonen."

Waar is nog winst te behalen?

"Het blijft zinvol om je huis te isoleren, zeker als je een oud huis hebt. Het isoleren van je dak levert de meeste winst op. De kosten daarvoor verdienen je gemiddeld binnen 2,5 jaar terug. Met subsidie was dat 2,1 jaar, dus dat valt eigenlijk nog best mee. Die energiepremie was vooral een tegemoetkoming in de aanschafkosten."

warme water uit de kraan komt.

• **Produceer je eigen energie** Overweeg de aanschaf van een PV- (photovoltaic) zonnepaneel voor elektriciteit of een zonnecollector met boiler voor warm water.

Valt er verder nog iets te verdienen?

"Sommige gemeenten en energiebedrijven hebben nog wel een subsidiepotje voor duurzame energie, zoals zonnepanelen of een zonneboiler. Het is altijd zinvol om dat even na te gaan."

Nog tips?

"Let bij de aankoop van een nieuwe HR-cv-ketel op het Gaskeur-label. Staat er NZ (naverbrander zonneboiler) op dat label, dan is de ketel ook geschikt voor een zonneboiler. Als je later zo'n milieuvriendelijke boiler wilt aanschaffen, hoeft je die dure cv-ketel tenminste niet te vervangen."

Meer info: Milieu Centraal 0900-17 19 of www.milieucentraal.nl.

Terugverdientijd

Isoleren schuin dak (zelf doen)	2,5 jaar
Zoldervloer isoleren (zelf doen)	3,8 jaar
HR++ glas	9,1 jaar
Spouwmuurisolatie	4,3 jaar

Dát scheelt!

Wat bespaar je per jaar?

* dakisolatie en tochtstrips:	€ 270,-
* een graadje lager stoken:	€ 47,-
* met een volle trommel wassen op lage temperatuur:	€ 45,-
* vijf spaarlampen:	€ 40,-

* waterbesparende douchekop:	€ 35,-
* pc en tv niet stand-by, maar écht uit:	€ 35,-
* bij mooi weer de was buiten:	€ 30,-

Bron: Nibud en Milieu Centraal

101
ja, doen!

dossier groen wonen

2. Apparaten

• **Droger** Een droger op aardgas is duurder dan een elektrische, maar droogt twee keer zo snel, verbruikt minder energie en gaat langer mee. Wel moet je een gasaansluiting (laten) maken. Veel energiebedrijven verhuren ook zo'n droger.

• **Rolluiken** Velux introduceerde onlangs de 'SSL', een rolluik op zonne-energie. Hierbij zijn aan de bovenkant en buitenzijde zonnepanelen bevestigd.

• **Wasmachine** Heel energiezuinig zijn wasmachines met energielabel 'Triple A'. Deze hebben een A-label voor zowel energiegebruik als was- en droogresultaat. De was komt droger uit de machine en dat scheelt kosten voor de droger of extra verwarming.

• **Koel- en vrieskast** Zet je koel- of vrieskast met de achterkant minstens tien centimeter van de muur af. Zo kan de warmte makkelijk weg en verbruikt hij minder stroom.

• **Geiser en boiler** Kies een apparaat met een elektronische ontsteking. Deze hebben geen waakvlam die altijd brandt en dus gas verbruikt.

3. Stroom

• **Stand-by kost ook energie** Elektrische apparaten verbruiken vaak ook energie als ze niet worden gebruikt of 'uit' lijken te staan. Dit stand-by gebruik kost een gemiddeld huishouden € 68,- tot € 93,- per jaar. Zet een apparaat liever écht uit (met de uitknop). Gebruik je een apparaat lange tijd niet, haal dan de stekker uit het stopcontact en doe meteen hetzelfde met de lader van je tandenborstel of kruimeldief. De transformator van een halogeenlamp blijft vaak stroom verbruiken als de lamp uit is. Zet daarom een aan-uitknop tussen transformator en stopcontact.

• **Besparen op de stroom zelf?** Vergelijk dan 'groene stroom'-aanbieders. Sinds kort mag je zelf je energieleverancier kiezen, maar prijzen en definities van groene energie verschillen nogal. Op www.greenprices.nl kun je vergelijken wat voor jou de goedkoopste optie is.

Duurzaam wonen

Wat is Duurzaam Wonen?

Duurzame Woningen (dubowoningen) belasten het milieu en de omgeving zo min mogelijk. Tijdens de bouw zijn er milieuvriendelijke materialen gebruikt en er is gekeken naar de energievraag en hoe daaraan voldaan kan worden (denk aan het zelf opwekken van energie). Ook is bekeken hoe je zo min mogelijk water kunt verbruiken. En dat allemaal zonder comfortverlies. Info over duurzame bouwprojecten: 010-412 47 66 of www.dubo-centrum.nl.

Zelf zien

Benieuwd hoe zo'n duurzame woning eruitziet? In Zoetermeer kun je de komende drie jaar het Gezond Milieuhuis bezoeken. Deze modelwoning laat zien hoe je sfeer, betaalbaar én milieuvriendelijk kunt klussen en wonen. Het huis is ook heel geschikt voor mensen die last hebben van astma, of van allergische reacties op stof en vocht. Adres: Pernisstraat 54, Zoetermeer. Open: di 19.00-21.00, za 11.00-17.00 uur. Info: 06-11 38 79 63.

Zonnepanelen

Hoe zit het met vergunningen?

Geen vergunning, wel regels

Sinds 1 januari 2003 heb je geen vergunning meer nodig voor het plaatsen van zonnepanelen op het dak van je huis of garage. Wel zijn er regels voor hoe je ze plaatst. Woon je in een beschermd stads- of dorpsgezicht, of in een monument, dan heb je wel een vergunning nodig!

Meer weten over de regels?

Neem contact op met de afdeling Bouw- en Woningtoezicht van de gemeente. Bij de gemeente kun je ook de brochure 'Zonnecollectoren en zonnepanelen' aanvragen.

dossier groen wonen

Welke vloer?	4x reinigen	Wonen in een dubo-huis	
<p>Omdat de materialen onderling zo verschillen, is moeilijk te zeggen welk type vloerbedekking uit milieuoogpunt de voorkeur verdient. Toch is er wel een algemene verdeling te maken.</p> <p>Milieuvriendelijke harde vloeren zijn bamboe, linoleum, kurk, natuurrubber en parket van Europese houtsoorten. Kies deze liever dan tropische hardhoutsoorten zonder FSC-keurmerk, laminaat, vinylzeil of synthetisch rubber met pvc-laag.</p> <p>Milieuvriendelijke zachte vloeren zoals wol, katoen, kokos en sisal zijn beter dan synthetische vloerbedekkingen. Bij wol en katoen kun je vaak kiezen voor de nog vriendelijker 'eco'-producten. Voor keuken en badkamer kies je liever granito en tegels dan pvc-houdend vinylzeil.</p> <p>TIP De meeste milieuwinst is te halen door te zorgen dat de vloer lang meegaat. Onderhoud je vloer volgens de voorschriften en kies er bij voorkeur een die kan meeveerhuizen.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Wassen Was alleen als je een volle trommel hebt. Kies een lage temperatuur; bijna alles wordt op 40°C schoon. Gebruik een compact-kleurwasmiddel; dat bevat minder tot geen sulfaat en zit in een kleine verpakking. Hou je aan de dosering op het pak en gebruik navulverpakkingen.• Schoonmaken Gebruik allesreiniger in plaats van specifieke reinigingsmiddelen voor toilet, douche, oven en ramen. De werking is vergelijkbaar, de milieubelasting lager. Van allesreiniger of groene zeep heb je minder nodig als je het middel eerst laat inwerken.• Ongedierte bestrijden Probeer eerst eenvoudige huismiddeltjes uit, grijp daarna pas naar chemische middelen. Kies bij plagen op kamerplanten producten op basis van organische vetzuren.• Tuinieren Verwijder algen op het terras met heet water, zand en een stevige bezem. Bemest de tuin met compost uit de eigen composthoop en geef water uit de regenton.		<p>"Ik ga verder dan dubbel glas"</p>
Levensduur vloeren		Gerrit Jan Hoogland, bewoner dubo-woning	
<ul style="list-style-type: none">• Natuursteen, tegels en siergrind = tientallen jaren• Hout en parket (ook tweedehands) = 10-30 jaar• Kurk = 10-20 jaar• Linoleum = 25 jaar• Zeil en laminaat = 10 jaar• Tapijt = afhankelijk van materiaal en gebruik		<p>Hoezo duurzaam?</p> <p>"We hebben zwaar geïsoleerde buitenmuren, vloer- en wandverwarming door middel van een warmtepomp, een zonneboiler, hout uit duurzaam beheerde bossen, binnenmuren van ademend kalkzandsteen, een ventilatiesysteem dat verse lucht voorverwarmt met de afgevoerde lucht en een hemelwaterafvoer die bijdraagt aan het waterpeil in het gebied."</p> <p>Dat kost wat?!</p> <p>"Het betekende een extra investering van € 12.500,-. Veel, maar we besparen een hoop energie en dat zien we terug in de maandelijkse rekening. Bovendien is het huis extra comfortabel. De vloer- en wandverwarming verwarmen heel gelijkmatig, dus je hebt warme voeten en een koel hoofd. En deze installatie zorgt voor afkoeling. Op hete dagen wijst de thermometer binnen tien graden lager aan. Ook is de luchtcirculatie optimaal: nooit koude luchtstromen, een goede vochtregulering en weinig stof."</p>	<p>Zijn er nadelen?</p> <p>"Ja, de warmtepomp produceert warmte met energie uit de grond en dat apparaat reageert langzaam. Het kan een dag duren voordat het in huis een graad warmer is. En je kunt niet lukraak in de wand boren, dan raak je misschien een wandverwarmingsbuis."</p> <p>Is het mooi?</p> <p>"Het huis is zelfs mooier geworden! We hebben geen lelijke radiatoren en door de goede warmteverdeling kon het plafond in de woonkamer zonder bezwaar 3.70 meter worden."</p>

volgende maand
dossier
indelen

Meer weten?

Handige info en nuttige tips.

Lezen

- * Wil je een energiezuinig en milieuvriendelijk huis (laten) bouwen, dan is de Catalogus Duurzame Woningen handig. Meer informatie bij Platform Duurzaam Bouwen Drenthe, 0592-31 11 50 of www.dubo.drenthe.nl.

Surfen

- * Op www.milieuentraal.nl vind je tips voor milieuvriendelijk klussen en huishouden.
- * www.dubokijkdoos.nl bevat een overzicht van duurzame artikelen, materialen en technieken en hun leveranciers.